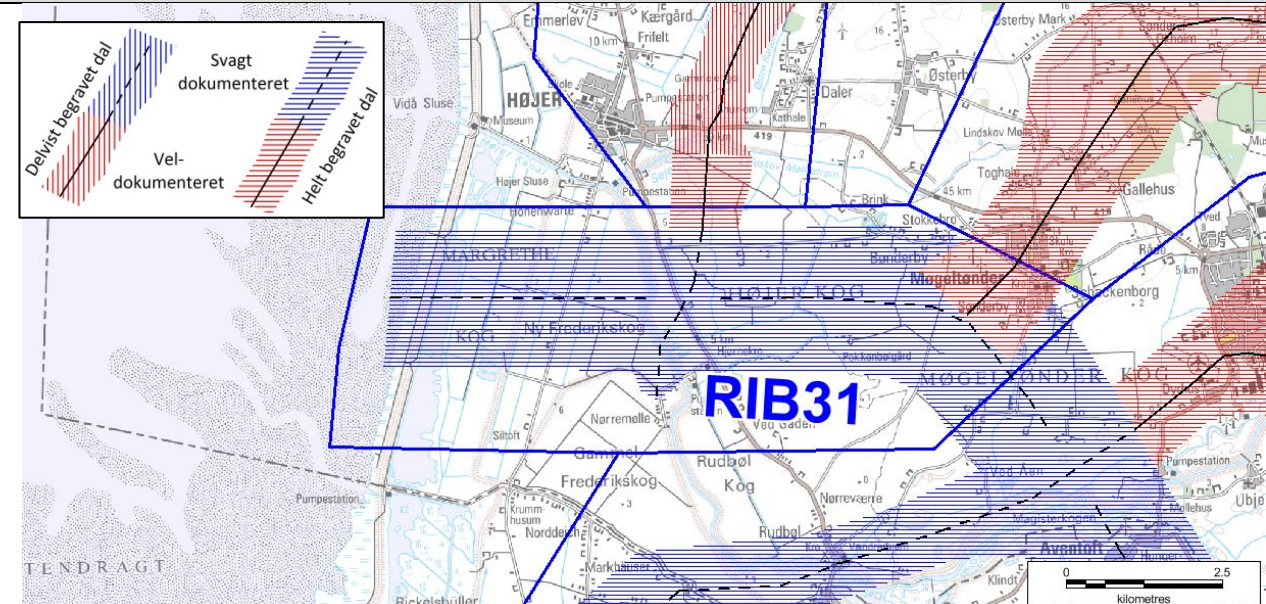

Oversigtskort:

Geologisk beskrivelse:

På baggrund af SkyTEM-data /1/ samt seismik /2/, /3/ og /4/ er der syd for Møgeltønder kortlagt en SØ-NV til Ø-V forløbende, *helt begravet* dal. Dalen ses som en fordybning i den gode leder, men dalens sydlige flanke sløres af saltvandsforekomster i dalfyldet. På to næsten parallelle, olie-seismiske linjer (WGC 7801 og D 8117) /3/ kan dalen ligeledes spores ligesom den synes at kunne ses i både WGC 8008 og 8009. Dalen kan følges over en afstand på 15 km. Mod syd fortsætter den på den anden side af den dansk-tyske grænse og mod vest ud i Vadehavet. Dalen fremstår diffust i TEM på grund af saltvandsforekomsterne, og i den vestlige del hvor der kun er spredtliggende SkyTEM-linjer, ses den kun svagt som en aflang anomali med lavere modstande end omgivelserne. I det seismiske profil MCR1 ses dalen også tydeligt og i dette profil når dalen en maksimal dybde på 400 m (ca. kote -400 m). Dalens bredde er omtrent 2 km.

Foruden en enkelt olieefterforskningsboring af lav kvalitet (DGU nr. 166.226), findes der kun en enkelt dyb boring i dalen. Denne boring er en undersøgelsesboring udført af Naturstyrelsen i 2012 /6/ (DGU nr. 166.761). Boringen viser en lagserie med smeltevandssand iblandet moræneler ned til omkring kote -15 m, herefter smeltevandssand til kote -40 m efterfulgt af et tykt lag af smeltevandssand til omkring kote -75 m. Dette efterfølges af en tyk serie af primært smeltevandssand ned til omkring kote -195 m. Nederst i boringen er der ifølge prøvebeskrivelserne fundet interglacialt marint sand og dalbunden anbores i kote -259 m.

Smeltevandssleret mellem kote -40 m og -75 m i boring DGU nr. 166.226 ses tydeligt i SkyTEM data som et udbredt lavmodstandslag i hele dalens forløb. Den tykke serie af sand nedenunder dette ses som moderat til høje modstande i den centrale del af dalen, hvor saltvandspåvirkningen ikke er så kraftig. Ligeledes ses serien af sand og moræneler ovenover smeltevandssleret som høje modstande i TEM-data.

Dalen skæres af både Højer-dalen (RIB29) og af Abild-dalen (RIB30) og dalen er således ældst af disse.

Tolkningsusikkerhed:

Dalen er kun indtegnet som *svagt dokumenteret*. Dalen fremstår udtydeligt i data, og der er kun få dybe boringer. Dalforløbet i den vestligste del og i den sydligste del er mest usikkert.

Referencer:

- /1/ Århus Universitet (2012)/ SkyTEM-kortlægning i Tønder-området. Udført for Naturstyrelsen Ribe.
- /2/ Steen Thomsen, Sønderjyllands Amt (1996)/ Begravede dale i Vest-Sønderjylland, på grundlag af seismik og tyngder. Upubliceret kort.
- /3/ Olieseismiske linier D8117, WGC 7801, WGC8008 og WGC8009
- /4/ Rambøll, 2010: Seismisk kortlægning ved Tønder, MCR1
- /5/ GEUS (2015)/ Jupiter-databasen (www.geus.dk)
- /6/ Orbicon 2012: Boringsundersøgelse, Borehulslogging, DGU nr. 166.761.
- /7/ Jørgensen, F., Sandersen, P., Høyer, A.-S., Møller, R.R., Pallesen, T.M., He, X., Kristensen, M. & Sonnenborg, T. 2014: 3D geologisk model ved Tønder. Danmarks og Grønlands Geologiske Undersøgelse Rapport 2014/39. 126 pp